

Ίστορικά - Έθνικά

Έπίκαιρο κείμενο του θρυλικού Ήρωος
της Ελληνικής Επανάστασης Στρατηγού Ιωάννου Μακρυγιάννη
(1797 – † 27η Απριλίου 1864)

**«Όταν μου πειράζουν την Πατρίδα μου
και Θρησκεία μου, θα μιλήσω, θα νεργήσω
κι' ό,τι θέλουν ας μου κάμουν»!***

«Οί μέσα πληγές», «ή μέσα τυραγνία»

Τότε, εκεί που καθόμουν εις τὸ περιβόλι μου καὶ ἔτρωγα
«**Τ**ψωμί, πονώντας ἀπὸ τὶς πληγές, ὅπου ἔλαβα εις τὸν
Ἄγωνα καὶ περισσότερο πονώντας διὰ τὶς **μέσα πληγές** ὅπου
δέχομαι διὰ τὰ σημερινὰ δεινὰ τῆς Πατρίδος, ἦλθαν δύο ἐπιτή-
δειοι, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, μισομαθεὶς καὶ ἄθρησκοι, καὶ
μου ζηγῶνται ἔτσι.

«Πουλᾶς Ἑλλάδα, Μακρυγιάννη».

Ἐγώ, στὴν ἄθλιαν κατάστασίν μου, τοὺς λέγω:

«Ἀδελφοί, μὲ ἀδικεῖτε. Ἑλλάδα δὲν πουλάω, νοικοκυραῖγιο
μου. **Τέτοιον ἀγαθὸν πολυτίμητον δὲν ἔχω** εἰς τὴνπραμάτειαν
μου. **Μὰ** καὶ νὰ τό'χα, δὲν τό'δινα κανενός. **Κι'** ἂν *πουλιέται*
Ἑλλάδα, δὲν ἀγοράζεται σήμερις, διότι κάνατε τὸν κόσμον
ἐσεῖς λογιώτατοι, νὰ μὴν θέλει νὰ ἀγοράσει κάτι τέτοιο».

Ἔφυγαν αὐτοί. **Κι'** ἕκατσα σὲ μίαν πέ-
τραν μόνος καὶ ἔκλαιγα. **Μισὸς** ἄνθρω-
πος καταστάθηκα ἀπὸ τὸ ντουφέκι τοῦ
Τούρκου, τσακίστηκα εἰς τὶς περιστάσεις
τοῦ Ἄγωνα καὶ κυνηγιέμαι καὶ σήμε-
ρον. **Κυνηγιῶνται** καὶ ἄλλοι Ἀγωνιστὲς
πολὺ καλύτεροί μου, διότι ἐγὼ εἶμαι ὁ
τελευταῖος καὶ ὁ χειρότερος. **Καὶ** οἱ πῖθ
καλύτεροι ὅλων ἀφανίστηκαν.

* * *

Αὐτοὶ που θυσίασαν ἀρετὴ καὶ πα-
τριωτισμόν, γιὰ νὰ εἰπωθεῖ ἐλεύτερη ἡ

Ἑλλάδα κί' ἐχάθηκαν φαμελιές ὀλωσδιόλου, εἶπαν νὰ ζητήσουν ἓνα ἀποδειχτικὸν ποῦ νὰ λέγει ὅτι ἔτρεξαν κί' αὐτοὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος καὶ Τοῦρκο δὲν ἄφηκαν ἀντουφέκιγο.

Πῆγε νὰ ἕνεργήσῃ ἡ Κυβέρνηση καὶ βγήκαν κάτι τσασίτες¹ καὶ σπιγοῦνοι², ποῦ δουλεύουν μίσος καὶ ιδιοτέλεια, καὶ εἶπαν “ὄχι”. Καὶ εἶπαν καὶ βρισιές παλιές διὰ τοὺς Ἀγωνιστές. Για νὰ μὴν πάρουν τὸ ἀποδειχτικόν, ἓνα χαρτὶ ποῦ δὲν κάνει τίποτε γρόσια. Πατρίδα νὰ θυμᾶσαι ἐσὺ αὐτοὺς ὅπου, διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν λευτερίαν σου, δὲν λογάρισαν θάνατο καὶ βάσανα. Κί' ἂν ἐσὺ τοὺς λησμονήσεις, θὰ τοὺς θυμηθοῦν οἱ πέτρες καὶ τὰ χῶματα, ὅπου ἔχυσαν αἵματα καὶ δάκρυα.

Θεέ, συχώρεσε τοὺς παντίδους³, ποῦ θέλουν νὰ μᾶς πάρουν τὸν ἀγέρα ποῦ ἀναπνέομεν καὶ τὴν τιμὴν ποῦ μὲ ντουφέκι καὶ γιαταγάνι πήραμε. Ἐμεῖς τὸ χρέος, τὸ κατὰ δύναμιν, ἐπράξαμεν. Καὶ αὐτοὶ βγήκαν σήμερον νὰ προκόψουν τὴν Πατρίδα. Μᾶς γέμισαν φατρία καὶ διχόνοϊαν. Καὶ τὴν Πατρίδα δὲν τὴν θέλουν Μητέρα κοινή. Ἀμορόζα⁴ εἰς τὰ κρεβάτια τοὺς τὴν θέλουν. Γι' αὐτὸ περνοῦν καὶ ρεθίζουν τὸν κόσμον μὲ τέχνες καὶ καμῶματα. Καὶ καζαντίσαν⁵ αὐτοὶ πουγγιὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ ἀφῆκαν τοὺς Ἀγωνιστές, τὶς χῆρες καὶ τὰ ὄρφανὰ εἰς τὴν ἄκρην. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀνθρώπινοι λύκοι, ποῦ φέραν δυστυχήματα καὶ κίντυνον εἰς τὸν τόπον. Ἄς ὄψονται...

* * *

Ρωμαϊκὸν δὲν φτιάχνεται χωρὶς οὐλλοὶ νὰ θυσιάσουν ἀρετὴν καὶ πατριωτισμόν. Καὶ χωρὶς νὰ πάσῃ ἡ μέσα, ἡ δικὴ μας τυραγνία.

Καὶ βγήκαν τώρα κάτι δικοὶ μας κυβερνήτες, Ἕλληνες, σπορὰ τῆς ἐβραιοϋργιάς, ποῦ εἶπαν νὰ μᾶς σβῆσουν τὴν Ἁγία Πίστη, τὴν Ὁρθοδοξία, διότι ἡ Φραγκιὰ δὲν μᾶς θέλει μὲ τέτοιο ντύμα Ὁρθόδοξον.

Καὶ ἐκάθησα καὶ ἔκλαιγα διὰ τὰ νέα παθήματα. Καὶ ἐπῆγα πάλιν εἰς τοὺς φίλους μου τοὺς Ἁγίους. Ἄναψα τὰ καντήλια καὶ ἐλιβάνισα λιβάνιν καλόν, ἀγιορεϊτικόν. Καὶ σκουπίζοντας τὰ δάκρυά μου τοὺς εἶπα:

“Δὲν βλέπετε ποῦ θέλουν νὰ κάμουν τὴν Ἑλλάδα παλιοψάθα; Βοηθεῖστε, διότι μᾶς παίρνουν, αὐτοὶ οἱ μισοἕλληνες καὶ ἄθηρσκοι, ὅ,τι πολυτίμητον τζιβαϊρικόν⁶ ἔχομεν. Φραγκεμένους μᾶς θέλουν τὰ τσογλάνια⁷ τοῦ τρισκατάρτου τοῦ Πάπα. Μὴν ἀφήσετε, Ἁγιοί μου αὐτὰ τὰ γκιντι⁸ πουλημένα κριγιά-

τα⁹ τῆς τυραγνίας νὰ μασκαρέψουν καὶ νὰ ἀφανίσουν τοὺς Ἕλληνες, κάνοντας περισσότερα κακὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ καταδέχθηκαν ὁ Τοῦρκος ὡς τίμιος ἐχθρὸς μας”.

* * *

Ἔνας δικός μου Ἀγωνιστῆς μοῦ ἔφερε καὶ μοῦ διάβασεν ἓνα παλαιὸν χαρτί, ποὺ ἔγραψεν ὁ κοντομερίτης μου Ἅγιος παπᾶς, ὁ Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς (1714 – † 24 Αὐγούστου 1779).

Τὸν ἐκρέμασαν εἰς ἓνα δέντρον Τοῦρκοι καὶ Ἑβραῖοι, διότι ἔτρεχεν ὁ εὐλογημένος παντοῦ καὶ ἐδίδασκεν Ἑλλάδα, Ὁρθοδοξία καὶ Γράμματα.

Ἐγραφεν ὁ μακάριος ἐκεῖνος ὅτι: **“Ἔνας ἄνθρωπος νὰ μὲ ὑβρίσει, νὰ φονεύσει τὸν πατέρα μου, τὴν μητέρα μου, τὸν ἀδελφόν μου καὶ ὕστερα τὸ μάτι νὰ μοῦ βγάλει, ἔχω χρέος σὰν χριστιανὸς νὰ τὸν συγχωρήσω. Τὸ νὰ ὑβρίσει τὸν Χριστὸν μου καὶ τὴν Παναγία μου, δὲν θέλω νὰ τὸν βλέπω”.**

Τὸ χαρτί τοῦ πατέρα Κοσμά ἔβαλα καὶ μοῦ τὸ ἐκαθαρόγραψαν. Καὶ τὸ ἐκράτησα ὡς Ἅγιον Φυλαχτόν, ποὺ λέγει μεγάλην ἀλήθειαν. Θὰ πῶ νὰ μοῦ γράψουν καλλιγραφικὰ καὶ τὸν ἄλλον ἀθάνατον λόγον του: **“τὸν Πάπαν νὰ καταρᾶσθε ὡς αἴτιον”.** Θέλω νὰ τὸ βλέπω κοντὰ στὰ ἰκονίσματά μου, διότι τελευταίως κάποιοι δικοί μας ἀνάξιοι λέγουν ὅτι ἂν τὰ φτιάξουμε μὲ τὸν δικέρατον Πάπαν, θὰ ὀλιγοστέψουν οἱ κίντυνοι, τὰ βάσανα καὶ ἡ φτώχεια μας, τρομάρα τους...

* * *

Καὶ εἶπαν οἱ ἄθρησκοι ποὺ ἐβάλαμεν εἰς τὸν σβέρκο μας νὰ μὴ μανθάνουν τὰ παιδιά μας Χριστὸν καὶ Παναγίαν, διότι θὰ μᾶς παρεξηγήσουν οἱ ἰσχυροί. Καὶ βγήκαν ἀκόμη νὰ ἰποτάξουν τὴν Ἐκκλησίαν, διότι ἔχει πολλὴν δύναμη καὶ τὴν φοβοῦνται. Καὶ εἶπαν λόγια ἄπρεπα διὰ τοὺς παπαῆδες.

Ἐμεῖς, μὲ σκιάν μας τὸν Τίμιον Σταυρόν, ἐπολεμήσαμεν ὀλοῦθε, σὲ κάστρα, σὲ ντερβένια¹⁰, σὲ μπογάζια¹¹ καὶ σὲ ταμπούργια¹². Καὶ αὐτὸς ὁ Σταυρὸς μᾶς ἔσωσε. Μᾶς ἔδωσε τὴν νίκη καὶ ἔχασε (ὀδήγησε σὲ ἦττα) τὸν ἄπιστον Τοῦρκον. Τόση μικρότητα στὸν Σταυρό, τὸν σωτήρα μας!...

Καὶ βρίζουν οἱ πουλημένοι εἰς τοὺς ξένους καὶ τοὺς παπαῆδες μας, τοὺς ζυγίζουν ἀναντροὺς καὶ ἀπόλεμους.

Ἐμεῖς τοὺς παπαῆδες τοὺς εἶχαμε μαζὶ εἰς κάθε μετερίζι, εἰς κάθε πόνον καὶ δυστυχίαν. Ὅχι μόνον διὰ νὰ βλογᾶνε τὰ

ὄπλα τὰ ἱερά, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μὲ ντουφέκι καὶ γιαταγάνι, πολεμώντας σὰν λεοντάρια. Ντροπὴ Ἑλληνες!...».

(*) Στρατηγοῦ Ἰω. Μακρυγιάννη, «Ἀπομνημονεύματα».

● Πόσο ἐπίκαιρο καὶ ἀληθινὸ εἶναι αὐτὸ τὸ κείμενο τοῦ ἀγνοῦ Ἡρώα τῆς Ἐπαναστάσεως! Πηγάζει ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν εὐαίσθητη καὶ πονεμένη του καρδιά καὶ ἀγγίζει μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀμεσότητά του κάθε ἑλληνικὴ ὀρθόδοξη ψυχὴ.

■ Οἱ καιροὶ εἶναι πολὺ δύσκολοι! Ἀπροκάλυπτα «μᾶς πειράζουν τὴν Πατρίδα μας καὶ τὴ Θρησκεία μας». Πρέπει ὅλοι μας νὰ ἀντιδράσουμε, ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα τοῦ Στρατηγοῦ, καὶ «νὰ μιλήσουμε, νὰ ἔνεργίσουμε κι ὅ,τι θέλουν ἄς μᾶς κάνουν»!

● Περιοδ. «Ἑλληνορθόδοξη Πολύτεκνη Οἰκογένεια», ἀριθμ. τεύχους 153/Ἰανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2017, σελ. 20-22. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. τσασίτες: ἴσως, ἐκ τοῦ «τσατσά»: προαγωγὸς νεανίδων. Ἦ, ἐκ τοῦ «τσάτσος»: κόλακας, χαφιές.

1. σπιοῦνος: ραδιοῦργος, χαφιές.

3. παντίδος: κακοποιός, κλέφτης.

4. ἀμορόζα: ἐρωμένη.

5. καζαντίζω: ἀποκτῶ περιουσία, πλουτίζω.

6. τζιβαϊρικόν: τὸ πολύτιμο κόσμημα.

7. τσογλάνι: νεαρὸ ἄτομο κακῆς διαγωγῆς, ἀλητόπαιδο.

8. γκιντί: ὄνειδιστικὸ ἐπιφώνημα (τουρκ.), οὐαί, γιούχα, (σέ κάποια λεξικά) χαμερπής, κάθαρμα.

9. κριγιάτα: κρέατα.

10. ντερβένι (δερβένι): στενὴ διάβαση σὲ βουνό, στρατιωτικὸς σταθμὸς στὴ στενὴ διάβαση.

11. μπογάζι: θαλάσσιο πέρασμα.

12. ταμπούρι-ταμπούρι: χαράκωμα, ὀχύρωμα, προμαχώνας, μετερίζι.